

На основу члана 81. став 1. Закона о стандардизацији ("Службени лист СФРЈ", бр. 37/88), по прибављеном мишљењу Савезног секретаријата за енергетику и индустрију и Савезног секретаријата за унутрашње послове, директор Савезног завода за стандардизацију прописује

Правилник о техничким нормативима за преглед и испитивање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид

Правилник је објављен у "Службеном листу СФРЈ", бр. 76/90 од 7.12.1990. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом правилником прописују се поступак, начин и интервали вршења обавезне повремене техничке контроле (периодични прегледи и испитивања) стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид у експлоатацији.

Члан 2.

Под стабилним судовима под притиском за течни угљен-диоксид, у смислу овог правилника, подразумевају се судови за смештај течног угљен-диоксида (у даљем тексту: ТУД) који испуњавају захтеве и услове утврђене у стандарду JUS M.E2.516.

II. ИСПИТИВАЊЕ СУДОВА ЗА ТУД

Члан 3.

Судови за ТУД подлежу:

- 1) испитивању при пуштању суда за ТУД у рад;
- 2) редовним испитивањима;
- 3) унутрашњим прегледима;
- 4) спољним прегледима;
- 5) ванредним испитивањима.

Члан 4.

Испитивања при сваком првом пуштању суда за ТУД у рад обухватају:

- 1) проверу техничке документације;
- 2) испитивање суда притиском;
- 3) испитивање суда на непропусност;
- 4) испитивање вентила сигурности.

Члан 5.

Техничка документација која се користи при испитивању суда за ТУД саставни је део збирке исправа према стандарду JUS M.E2.153.

Поред документације из става 1. овог члана, уз збирку исправа морају се приложити и извештаји о резултатима испитивања из члана 4. овог правилника.

Члан 6.

Испитивање суда притиском врши се водом под притиском према стандарду JUS M.E2.201.

Члан 7.

Повећање притиска у суду при испитивању притиском прати се помоћу два манометра, од којих је један радни, а други контролни.

Контролни манометар на коме се очитава испитни притисак мора бити класе тачности 1,6 за радне притиске до 40 bar, односно класе тачности 1 за радне притиске изнад 40 bar.

Члан 8.

У техничкој документацији и на натписној плочици суда за ТУД мора бити означен испитни притисак течности (воде) израчунат према стандарду JUS M.E2.200.

Члан 9.

Резултати испитивања задовољавају ако се приликом прегледа не уоче:

- 1) знакови разарања;
- 2) трајне деформације;

3) цурење или рошење на завареним спојевима или на основном материјалу.
Испитивање се сматра завршеним кад је извршен преглед и када се притисак у суду снизи до притиска околине.

По завршеном испитивању писмено се констатују резултати испитивања.

Члан 10.

По завршеном испитивању суда за ТУД водом под притиском, унутрашњост суда мора се осушити.

Члан 11.

Непропусност суда за ТУД испитује се према стандарду JUS M.E2.202.

Члан 12.

Испитивање вентила сигурности обухвата:

- 1) визуелни преглед уграђеног вентила;
- 2) проверу притиска отварања.

Члан 13.

Визуелни преглед уграђеног вентила сигурности обухвата:

- 1) испитивање заптивености седишта;
- 2) испитивање блокирања излазних отвора (стварањем леда или другим страним телима);
- 3) испитивање спољашњих оштећења;
- 4) проверу да ли су вентили тачно уграђени и да ли је сигурносна жица или пломба неоштећена.

Члан 14.

Притисак отварања вентила сигурности проверава се на суду за ТУД или на пробном столу. Притисак отварања одређује се према стандарду JUS M.E2.170.

Члан 15.

Редовна испитивања суда за ТУД врше се сваке шесте године на начин прописан у члану 6. овог правилника.

Редовна испитивања врше се без скидања термичке изолације.

Ако у току испитивања дође до пропуштања суда, са пропусних места и око њих скида се изолација, утврђују оштећења и врши поправка.

После поправке суда испитивање се мора поновити.

Члан 16.

Унутрашњи преглед суда за ТУД врши се сваке шесте године.

Пре почетка унутрашњег прегледа суда за ТУД мора се:

- 1) одвојити суд од остале инсталације слепим прирубницама или челичним улошцима;
- 2) измерити концентрација угљен-диоксида непосредно пред улазак у суд.

Члан 17.

При унутрашњем прегледу контролише се стање зидова суда и прикључака.

Члан 18.

Спољни преглед суда за ТУД врши се сваке године и при том се контролише:

- 1) опште стање суда, изолације и опреме на њему;
- 2) опште стање простора на коме се налази суд;
- 3) функционисање сигурносне опреме;
- 4) функционисање суда и опреме на њему;
- 5) књига суда за ТУД.

Члан 19.

Ванредна испитивања суда за ТУД врше се, по потреби, и пре истека рока одређеног за редовна испитивања и унутрашњи преглед и на начин и по поступку као и редовна испитивања.

Ванредна испитивања врше се у следећим случајевима:

- 1) ако је суд био ван погона више од две године;
- 2) ако је суд премештен;
- 3) ако постоји сумња да је суд са опремом оштећен у толикој мери да постоји опасност од угрожавања живота људи и имовине;
- 4) ако се услед било које неисправности на суду са опремом доведе у питање функционалност и сигурност у његовом раду;
- 5) ако једно од редовних испитивања није дало задовољавајуће резултате.

III. КЊИГА СУДА ЗА ТУД

Члан 20.

За сваки суд за ТУД мора да постоји књига у коју се уносе сви резултати испитивања, прегледа и свакодневних запажања. У књигу суда за ТУД обавезно се уносе:

- 1) сва запажања која се утврде визуелним прегледом суда и опреме на њему;
- 2) радни притисак у суду;
- 3) ниво или маса течног гаса у суду.

Члан 21.

Ако се у току рада, прегледа и испитивања суда за ТУД покажу недостаци који могу да угрозе људе и околину и проузрокују материјалну штету, суд се мора искључити из рада и угљен-диоксид испразнити из суда.

Члан 22.

Ако се суд за ТУД стави ван употребе (експлоатације), држи се, по правилу, под притиском инертног гаса, највише до 0,5 bar.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Судови који су били у употреби пре дана ступања на снагу овог правилника морају се у року од шест година од дана ступања на снагу овог правилника ускладити са његовим одредбама.

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу по истеку два месеца од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ".

Бр. 06/01-93/244

9. октобра 1990. године

Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Верољуб Танасковић, с.р.